

SABIEDRĪBAS AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU DALĪBNIKU LĒMUMI BEZ DALĪBNIKU SAPULCES SASAUKŠANAS *THE DECISIONS OF THE LIMITED LIABILITY COMPANY ARE ACCEPTED WITHOUT HOLDING THE SHAREHOLDERS MEETING*

Sergejs Aleksejevs

Mg.iur., Rīgas Stradiņa universitātes doktorants, europa1@inbox.lv, Rīga, Latvija
Zinātniskais vadītājs **Osvalds Joksts** Dr.habil.iur. profesors

Abstract. *The Commercial Law sets out precisely the issues, the decision of which is only within the competence of the shareholders' meeting. By contrast, Article 215 of the Commercial Law grants participants the right to make decisions without convening a meeting of participants.*

What was the aim of the legislator in granting such rights to a member of the company? Another legal instrument was created for the decision of the participants, when the convening of the meeting of the participants is not mandatory and necessary. However, was there really a mechanism for assisting participants in decision-making when there was a need for a quick qualitative decision? This problem undoubtedly requires an in-depth additional study.

Keywords: board member, decision, meeting procedure, shareholder.

Mūsdienās, kad sabiedrības un katra indivīda dzīves ritms kļuvis diezgan straujš, arī komercietībās ir palielinājies pieprasījums pēc sabiedrības pilnvarotu personu ātriem un kvalitatīviem lēmumiem. Turklāt tādiem lēmumiem, kuru pieņemšanas procedūra ir likumīga, nav sarežģīta un ilga, kas varētu sekot līdzī uzņēmējdarbības notikumiem un izaicinājumiem, nepaliekot zaudētāja lomā. Ir nepieciešams tiesiskais mehānisms, kas kalpo kā palīgīdzeklis komersantam, veicot komercdarbību, nevis apgrūtina to.

Komerclikuma 215.pants paredz dalībnieku lēmumu pieņemšanu bez dalībnieku sapulces sasaukšanas. Tomēr *dalībnieku lēmumu pieņemšanai bez dalībnieku sapulces* gandrīz nemaz nav veltīta uzmanība juridiskajā literatūrā, pastāv zināms informācijas trūkums par šo jautājumu. Tāpēc šajā rakstā autors pievēršas šim tematam. Raksta mērķis ir aprakstīt Komerclikumā nostiprināto lēmuma pieņemšanas procedūru, atrast tiesu praksi, kad spriedumos vismaz ir norāde uz šādu lēmumu pieņemšanas procedūras lietderību, un kad šādā kārtībā ir pieņemti lēmumi. Raksta uzdevums ir izvērtēt Komerclikumā ietvertos normatīvo regulējumu, kas attiecināms uz *dalībnieku lēmumu pieņemšanu bez dalībnieku sapulces*, apskatot tā saturu un apjomu. Raksta ietvaros tiek analizēti esošā regulējuma trūkumi un ierobežojumi un sniegti priekšlikumi to novēršanai. Pētījuma izstrādē izmantota analītiskā un salīdzinošā metode. Pētnieciskā darba informatīvā bāze ir nacionālā likumdošana, literatūra un tiesu prakse. Kāds ir bijis likumdevēja mērķis, piešķirot sabiedrības dalībniekiem tiesības pieņemt lēmumus bez dalībnieku sapulces sasaukšanas? Vai tiešām bija izveidots mehānisms, kas palīdzētu dalībniekiem pieņemt lēmumu situācijās, kad nepieciešams ātrs kvalitatīvs lēmums? Šī problēma neapšaubāmi prasa padziļinātu papildus pētījumu.

Komerclikumā ir precīzi noteikti jautājumi, kuru izlemšana atrodas **tikai** sabiedrības dalībnieku sapulces kompetencē. Tie ir šādi:

- 1) grozījumu izdarīšana statūtos;
- 2) pamatkapitāla palielināšana vai samazināšana;
- 3) padomes locekļu ievēlēšana un atsaukšana;
- 4) valdes locekļu ievēlēšana un atsaukšana;
- 5) gada pārskata un peļņas sadales apstiprināšana;
- 6) revidenta, sabiedrības kontroliera un likvidatora ievēlēšana un atsaukšana;
- 7) lēmumu pieņemšana par prasības celšanu pret valdes locekli, padomes locekli, dibinātāju vai dalībnieku un par sabiedrības pārstāvja iecelšanu lietas izskatīšanai tiesā;

- 8) lēmuma pieņemšana par sabiedrības darbības izbeigšanu, turpināšanu, apturēšanu, atjaunošanu vai reorganizāciju, kā arī koncerna līguma noslēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu;
- 9) citi jautājumi, kuri saskaņā ar likumu vai statūtiem nodoti dalībnieku sapulces kompetencē.

Turklāt dalībnieku sapulcei ir tiesības pieņemt arī tādus lēmumus, kas ietilpst valdes vai padomes kompetencē. Šādā gadījumā dalībnieki, kuri balsojuši par šo lēmumu, solidāri atbild par zaudējumiem, kas nodarīti šāda lēmuma rezultātā (*Komerclikums, 2000.*).

Autora ieskatā likumdevējs pamatoti ir atstājis dalībnieku sapulces ekskluzīvajā kompetencē augstāk minētos jautājumus. Turpretī Komerclikuma 215.pants piešķir dalībniekiem tiesības pieņemt lēmumus bez dalībnieku sapulces sasaukšanas. Tomēr likumdevējs, piešķirot šādas tiesības dalībniekiem, precīzi norāda, ka šādas tiesības dalībniekiem pastāv, ja vien likumā vai statūtos nav noteikts, ka atsevišķi jautājumi izlemjami tikai dalībnieku sapulcē, ar to strikti ierobežojot izskatāmo jautājumu loku.

Autors caur jautājuma *par dalībnieka tiesībām uz informāciju* prizmu izskatīja *dalībnieku lēmumu pieņemšanu bez sapulces sasaukšanas*. Komerclikuma 214.pants, kas regulē dalībnieku sapulces sasaukšanas kārtību, nosaka, ka paziņojumu par dalībnieku sapulces sasaukšanu valde nosūta ne vēlāk kā divas nedēļas iepriekš, norādot vietu un laiku, kur un kad dalībnieki var iepazīties ar lēmumu projektiem sapulces darba kārtībā iekļautajos jautājumos. Savukārt Komerclikuma 215.pantā, kas regulē dalībnieku lēmumu pieņemšanu bez dalībnieku sapulces sasaukšanas, noteikts, ka valde visiem dalībniekiem nosūta rakstveida lēmuma projektu un dokumentus, kuriem ir nozīme lēmuma pieņemšanā, norādot termiņu, kurā dalībnieks rakstveidā var balsot “par” vai “pret” lēmuma pieņemšanu. Šāds termiņš nedrīkst būt īsāks par divām nedēļām no lēmuma projekta izsūtīšanas dienas. Tādējādi, gan sasaucot dalībnieku sapulci, gan bez dalībnieku sapulces sasaukšanas termiņš ir vienāds – divas nedēļas, vienā gadījumā, kad dalībniekam paziņo vietu un laiku, kur un kad var iepazīties ar lēmumu projektiem, bet citā gadījumā izsūta rakstveida lēmuma projektu un dokumentus, kuriem ir nozīme lēmuma pieņemšanā, lūdzot nobalsot par lēmuma projektiem.

Dalībnieku sapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās dalībnieki, kuri kopā pārstāv vairāk par pusi no balsstiesīgā pamatkapitāla, ja statūti neparedz lielāku pārstāvības normu. Ja sasauktā sapulce nav lemttiesīga tāpēc, ka tajā nav noteiktā kvoruma, atkārtoti sasauktā sapulce ar to pašu darba kārtību ir lemttiesīga neatkarīgi no tajā pārstāvēto balsu skaita. Savukārt *dalībnieku lēmumos bez sapulces sasaukšanas* nav atrunāts, vai valde var, un pēc kāda termiņa, atkārtoti nosūtīt dalībniekiem lēmuma projektu ar analogisku saturu, pastāvot situācijai, ka kāds no dalībniekiem iepriekš nav saņēmis rakstveida lēmuma projektu.

Tikai dalībnieku sapulce var ierobežot *dalībnieka tiesības uz informāciju*. Autora ieskatā zinātniski ir izvērtējams jautājums, vai šādu lēmumu dalībniekiem ir jāpieņem tikai dalībnieku sapulcē, tas ir, ievērojot tās pasludināšanas un sasaukšanas procedūru, termiņus (divas nedēļas), izdevumus, laiku, to, ka tas, iespējams, būs vienīgais darba kārtībā iekļautais jautājums, vai tomēr šādas savas tiesības dalībnieki var izmantot *bez sapulces sasaukšanas*, tas ir, Komerclikuma 215.panta kārtībā. Tomēr arī šajā pantā ir paredzēts termiņš – sūtīt visiem dalībniekiem lēmuma projektu ne mazāk kā divas nedēļas iepriekš. Nepieciešams nošķirt divus jautājumus - pirmais, kas vispārēji attiecas uz Komerclikuma 215.panta mērķi un saturu, saistībā ar Komerclikuma 210.pantu (Dalībnieku sapulces kompetence) un 213.pantu (Dalībnieku sapulces sasaukšana). Likumdevējs Komerclikuma 210.pantā tieši un precīzi paredz jautājumu loku, kad ir obligāta dalībnieku sapulces sasaukšana (*Komerclikums, 2000.*). Turpretī autora ieskatā Komerclikuma 215.panta jēga bija izveidot citu mehānismu dalībnieku lēmumu pieņemšanai, kad dalībnieku sapulces sasaukšana nav obligāta un pat nav nepieciešama. Tas nozīmē izveidot palīgīdzekli dalībniekiem ātra un kvalitatīva lēmuma pieņemšanai, kad nevar gaidīt dalībnieku sapulces sasaukšanai paredzēto laiku – 14 dienas. Šis

jautājums vēl prasa atsevišķu izpēti. Autora ieskatā likumdevējs, vēloties sniegt dalībniekam citu lēmuma pieņemšanas tiesisko mehānismu, nav līdz galam izstrādājis tā noteikumus. Tā rezultātā, no vienas puses valde tiek atbrīvota no pienākuma sasaukt dalībnieku sapulci un dalībnieki sapulces laikā izskatīt darba kārtībā iekļautos jautājumus, bet no otras puses šādi pieejai tiek piešķirts zināms smagums realizācijā, iekļaujot obligātus nosacījumus sūtīt visiem dalībniekiem rakstveida lēmuma projektu ne mazāk kā divas nedēļas iepriekš. Būtu nepieciešami grozījumi, kas samazina vai vispār atceļ šādu termiņu.

Otrs jautājums, kas izskatāms atsevišķi, bet ciešā saistībā ar augstāk minēto, ir konkrēta dalībnieka pieprasījums sniegt informāciju, kad dalībnieku sapulces sasaukšanas izdevumi šāda vienīgā jautājuma izskatīšanai neatbilst sabiedrības interesēm un mērķim. Piemēram, ja sabiedrībai ir 4-5 dalībnieki, katram pieder 3-5 % no sabiedrības visa daļu skaita lieluma, un katrs atsevišķi ik pēc 3-4 mēnešiem pieprasa apjomīgu informāciju par vairākiem darījumiem, naudas kustību kontos, grāmatvedības reģistrus. Turklāt dalībnieka īstais mērķis un pieprasītās informācijas apjoms nav saprotams (iespējama datu nodošana konkurējošai komercsabiedrībai; apzināta / neapzināta uzņēmuma ikdienas darbības destabilizēšana sakarā ar pieprasītās informācijas lielumu). Autora ieskatā šādu lēmumu par dalībnieka tiesības ierobežošanu var pieņemt dalībnieku vairākums nekavējoties, izmantojot vairākus saziņas līdzekļus (pasts, kopēja tūlītēja apspriede, elektroniskā saziņa, telefoniski un tml.) un atbilstoši reģistrējot / nofiksējot lēmumu.

Dalībnieku lēmumu triju mēnešu laikā ir tiesīgi pārsūdzēt dalībnieki, valdes un padomes locekļi.

Tiesas prakses un vispār norāžu spriedumos par Komerclikuma 215.panta piemērošanu ir diezgan maz.

Kādā lietā vienīgais sabiedrības dalībnieks atbilstoši Komerclikuma 215.panta noteikumiem pieņēma lēmumu iesniegt sabiedrības maksātnešpējas procesa pieteikumu (*Rīgas rajona tiesas spriedums, 2017., Nr. 1A3300117*). Uzskatu, ka šāds viena dalībnieka Sabiedrības lēmums ir pamatots un atbalstāms, jo ļauj iekonomēt laiku un resursus. Nekāds cita satura lēmums nevarēja būt pieņemts. Citā lietā tiesa motīvu daļā norādīja, ka ievērojot kapitāla daļu sadalījumu sabiedrībā un to, ka 50,26 % kapitāla daļu pieder vienai personai, tiesa atzīst, ka šāda lēmuma pieņemšana **ir racionāls un tiesisks lēmumu pieņemšanas veids**, tomēr tikai jautājumos, kuri neatrodas dalībnieku sapulces kompetencē (*Jelgavas tiesas spriedums, 2014., Nr. C15265413*). Autora ieskatā, salīdzinājumā ar Sabiedrību ar vienu dalībnieku, kurš pārstāv 100 % no balsstiesīgā kapitāla, šāda satura lēmuma pieņemšanā Sabiedrībās ar vairākiem dalībniekiem ir svarīgi ievērot visu dalībnieku tiesības uz informāciju, pirms lēmuma pieņemšanas noskaidrojot, vai visi dalībnieki ir saņēmuši rakstveida lēmuma projektu.

Savukārt lietā, kurā tika pārsūdzēts dalībnieku sapulces vairākuma (55%) lēmums par valdes locekļa atcelšanu un citas personas iecelšanu par Sabiedrības valdes locekli, vairākuma dalībnieku puse, parādot, ka pat pie dalībnieku sapulces lēmuma atcelšanas, atkārtota dalībnieku sapulce pieņems analogiska satura lēmumu, iesniedza tiesai lēmumu, kas bija pieņemts Komerclikuma 215.pantā noteiktajā kārtībā, t.i., *bez dalībnieku sapulces sasaukšanas*, nosūtot Sabiedrības dalībniekiem rakstveida lēmuma projektu, kurā atkal vairākums dalībnieku (55%) nobalsoja par valdes locekļa atcelšanu un citas personas iecelšanu par Sabiedrības valdes locekli. Tiesa sprieduma motīvu daļā noteica, ka nevērtēs lēmumu kā pierādījumu, jo šāda satura lēmumu pieņemšana atrodas tikai dalībnieku sapulces kompetencē (*Jelgavas tiesas spriedums, 2014., Nr. C15201914*). Tomēr autora ieskatā šī lēmuma satura atspoguļošana tiesas spriedumā, kā arī vēlāka divu dalībnieku, kuri pieņēma šādu lēmumu, nopratināšana tiesas zālē, ietekmēja lietas iznākumu. Līdz ar to, kaut gan Komerclikuma 215.panta kārtībā pieņemtais lēmums pārkāpa Komerclikuma 210.pantā noteikto dalībnieku sapulces ekskluzīvo kompetenci, savu lomu arī šāds pieņemtais lēmums nospēlēja, atainojot lietas apstākļus, parādot, ka pie jebkādiem apstākļiem vairākuma dalībnieku lēmums būtu tāds pats, un līdz ar

to mazākuma dalībnieku prasība tika noraidīta. Šajā gadījumā *dalībnieku lēmuma pieņemšana bez sapulces sasaukšanas* tika izmantota kā juridiskais instruments jaunā netiešā pierādījumu izveidošanai, kas atspoguļoja faktiskos apstākļus.

Juridiskajā literatūrā dalībnieku lēmumu pieņemšanu nesasaucot dalībnieku sapulci, uzskata par iespējamu izmantot kā juridisko paņēmieni, lai neitralizētu dalībnieku pirmpirkuma tiesības kapitāla daļas atsavināšanas gadījumā, tieši izmantojot maiņas darījumu (*Zepa, 2018., 14.lpp.*). Tomēr autors nepiekrīt šādam secinājumam, jo nepieļaujama šāda juridiskā mehānisma piemērošana, lai apietu dalībnieka primārās pirmpirkuma tiesības kapitāla daļu atsavināšanas gadījumā. Turklāt šāda darījuma saturs netieši norāda uz līguma citu mērķi, pastāv liela varbūtība, ka šādu darījumu apstrīdēs citi dalībnieki.

Uzņēmuma reģistra Galvenā valsts notāra lēmumā tika skaidrots, ka, nepieļaujami piemērojot Komerclikuma 215.panta noteikto kārtību, tika atsaukts Sabiedrības valdes loceklis. Nesasaucot dalībnieku sapulci, tika atsaukts valdes loceklis, tātad lēmums bija pieņemts tikai par valdes locekļa atsaukšanu, bet jaunais valdes loceklis netika iecelts. Tomēr šāda interpretācija atzīstama par nepamatotu. Komerclikuma 224.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka dalībnieku sapulce ar savu lēmumu ievēl un atsauc valdes locekļus. Iztulkojot minēto tiesību normu teleoloģiski, secināms, ka dalībnieku sapulci nepieciešams sasaukt gan lai tikai ieceltu, gan arī gadījumā, ja nepieciešams tikai atcelt valdes locekli, kā arī, lai veiktu abas minētās darbības vienlaicīgi (*Galvenā valsts notāra lēmums, 2018., Nr. 1-5/148*). Autora ieskatā, šāds secinājums prasa diskusiju vismaz viena dalībnieka Sabiedrībā, kurās valdes loceklis ir cita (ne dalībnieks) persona. Kapitālsabiedrības jēdziens ir: kapitālsabiedrība ir tiesību subjekts (juridiska persona), kurš ir nodibināts uz kapitāla bāzes, apvienojot tās dibinātāju resursus (kapitālus), lai, gūstot peļņu no komercdarbības, apkalpotu tās dibinātāju (vēlāk - dalībnieku) saimnieciskās intereses. Tā ietvaros dalībniekiem ir dotas zināmas tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē (*Strupišs, 2009.*). Arī tiesa secina, ka dalībniekiem ir tieša saikne ar sabiedrības darbību, jo sabiedrība izveidota un pastāv vienīgi dalībnieku saimniecisko interešu realizācijai un mērķu sasniegšanai (*Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedums, 2018., Nr. C30291015, SKC-266/2018*). Autors secina, ka pašlaik Komerclikums nepiešķir dalībniekam tiesības iniciēt lēmuma pieņemšanas procesu un sastādīt rakstveida lēmumu projektus *bez dalībnieku sapulces sasaukšanas*, jo atbilstoši Komerclikuma 215.pantam Sabiedrības valdei ir piešķirtas ekskluzīvas tiesības sastādīt rakstveida lēmumu projektus. Tomēr ko darīt, ja valde kādu iemeslu dēļ atteiksies sastādīt rakstveida lēmumu projektus, vai vienkārši ignorēs dalībnieku priekšlikumus, vai, ja pati valdes rīcība ir sabiedrībai kaitnieciska un dažu minūšu laikā ar līdzekļu pārskaitījumiem var novest sabiedrību uz maksātnespējas sliekšņa. Autora ieskatā, ja vienīgais dalībnieks saņem ziņas, ka Sabiedrības valde plāno veikt Sabiedrībai nevajadzīgu dārgu pirkumu, noslēgt neizdevīgu kredītlīgumu vai veikt naudas summas pārskaitījumu nezināmai ārzonas firmai, kas novedīs līdz uzņēmuma maksātnespējai, šādā gadījumā vienīgais sabiedrības dalībnieks var pieņemt Komerclikuma 215.panta kārtībā lēmumu par valdes locekļa atsaukšanu, kā arī aizliegt noslēgt neizdevīgos līgumus un veikt aizdomīgu naudas pārskaitījumu, jo pat neliela kavēšanās var sadragāt uzņēmuma finanses, destabilizēt ikdienas saimniecisko darbību un paralizēt uzņēmuma pārvaldi. Turklāt vai šāda lēmuma pieņemšana ir atļaujama tikai viena dalībnieka Sabiedrībā? Kāpēc divu dalībnieku sabiedrībā, tie divi dalībnieki atrodies vienam Briselē un otram Vašingtonā, saņemot ziņas par, iespējams, neapdomīgu vai apzināti ļaunprātīgu sabiedrības valdes rīcību, pārskaitot nozīmīgas summas nezināmai ārzonas kompānijai un ar to iztukšojot sabiedrības kontus, nevar tūlīt sazvanoties pieņemt lēmumu par pārskaitījumu summas ierobežošanu vai valdes atsaukšanu? Šādu savu lēmumu apstiprinot un nekavējoties elektroniski iesniedzot Uzņēmumu reģistram un attiecīgi nosūtot kredītiestādei var paglābt sabiedrību no maksātnespējas vai lieliem parādiem. Turklāt pēc dalībnieku sasaukšanai paredzētā divu nedēļu termiņa pastāv varbūtība, ka balsojums dalībnieku sapulcē būs par uzņēmumu, kuram ir lieli parādi vai smagāk

draudēs maksātspējas procedūra. Autora ieskatā ir nepieciešami Komerclikuma grozījumi, kas ļautu arī dalībniekiem neatkarīgi no Sabiedrības valdes uzsākt sarunas dalībnieku starpā *par dalībnieku lēmuma pieņemšanu bez sapulces sasaukšanas*, izveidot rakstveida lēmumu projektus, balsot par tiem, piemēram, lietojot drošu elektronisko parakstu vai apliecinot lēmumu pie Zvērināta notāra, tad nekavējoties pieņemto lēmumu elektroniski iesniedzot Uzņēmumu reģistram vai kredītiestādei.

Secinājumi un priekšlikumi

1. Sabiedrības *dalībnieku lēmumu pieņemšanas bez sapulces sasaukšanas* jomā tiesu prakse, zinātnieku atziņas un speciālistu viedokļi atrodas tikai veidošanas procesa sākumposmā.
2. Nepieciešami grozījumi Komerclikuma 215.pantā, kas atceļ divu nedēļu termiņu balsošanai par rakstveida lēmuma projektiem.
3. Paplašināms Komerclikuma 215.panta kārtībā izskatāmo jautājumu loks, piemēram ļaujot 100 % pamatkapitāla pārstāvošajiem dalībniekiem, kad valdes loceklis ir cita persona, pieņemt lēmumu par valdes locekļa atsaukšanu un iecelšanu.
4. Nepieciešami grozījumi Komerclikuma 215.pantā, kas ļautu projektus sastādīt ne tikai rakstveidā, bet arī elektroniskā vidē, atbilstoši likuma prasībām apstiprinot satura patiesumu.
5. Jāpiešķir tiesības dalībniekiem iniciēt rakstveida lēmumu projektu sastādīšanu.
6. Piešķirt sabiedrības dalībniekiem tiesības pašiem sastādīt balsošanas protokolus, lietojot drošu elektronisko parakstu vai apliecināt protokolus pie Zvērināta notāra.

Izmantotā literatūra un avoti

1. *Komerclikums* (13.04.2000). LR likums ar groz. līdz 01.01.2018. <https://likumi.lv/doc.php?id=5490>, sk. 03.04.2019.
2. *Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2018.gada 28.novembra spriedums lietā Nr. C30291015, SKC-266/2018.* <http://www.at.gov.lv/lv/judikatura/judikaturas-nolemumu-arhivs/civillietu-departaments/klasifikators-pec-lietu-kategorijam/komerctiesibas/komersanta-ipasuma-tiesibas>, sk. 05.04.2019.
3. *Galvenā valsts notāra 2018.gada 30.jūlija lēmums Nr. 1-5/148* <https://www.ur.gov.lv/lv/specializeta-informacija/galvena-valsts-notara-lemumi/2018-gada-galvena-valsts-notara-lemums-nr-1-5-148/>, sk. 30.03.2019.
4. *Jelgavas tiesas 2014.gada 31.janvāra spriedums lietā Nr. C15265413.* https://manas.tiesas.lv/Anonimizets_nolemums_150819.pdf, sk. 04.04.2019.
5. *Jelgavas tiesas 2014.gada 5.novembra spriedums lietā Nr. C15201914.* https://manas.tiesas.lv/Anonimizets_nolemums_206159.pdf, sk. 02.04.2019.
6. *Rīgas rajona tiesas 2017.gada 29.maija spriedums lietā Nr. 1A3300117.* https://manas.tiesas.lv/Anonimizets_nolemums_318754.pdf, sk. 03.04.2019.
7. Strupiņš A. (07.04.2009.). Kapitālsabiedrības dalībnieku savstarpējo attiecību tiesiskais pamats. *Jurista Vārds*, 14/15 (557/558). <https://juristavards.lv/doc/190133-kapitalsabiedribas-dalibnieku-savstarpejo-attiecibu-tiesiskais-pamats/>, sk. 08.04.2019.
8. Zepa, D. (2018, decembris). Juridiskie aspekti kapitāla daļu maiņas darījumos. *Bilance*, 12 (66), 14.lpp. https://www.cobalt.legal/files/bundleNewsPost/3578/Diana_kapitala_dalu_mainas_darījumos_JP_12_2018.pdf, sk. 05.04.2019.

Summary

Limited liability companies have a demand for legitimate quick qualitative decisions. The need for a legal mechanism that serves as a tool for the merchant when doing business rather than making it difficult. Article 215 of the Commercial Law provides for taking decisions of the participants without convening the meeting of the participants, they are almost devoid of attention in the legal literature, there is actually a lack of information about the issue. The author described the decision-making procedure, finding court practice, when judgments at least refer to the necessity and expediency of such a decision-making procedure. The article analyses the shortcomings, limitations of the existing regulation and makes proposals for their elimination.

The informative basis of the research work is national legislation, literature and case law. Article 215 of the Commercial Law grants participants the right to make decisions without convening a meeting of participants. However, the legislator, when granting such rights to the participants, stated precisely that such rights exist for the participants, unless the law or the articles of association prescribe that certain issues are to be decided only at the meeting of participants. The author concluded that it would be necessary to cancel or substantially reduce the time limit for the approval of a written project.

As an example of the rights of the participants to the information, the author showed that the decision to limit the rights of members can be taken without calling a meeting of participants. The author proposes to extend the rights of the participants, i.e. without the initiative of the board, to initiate decision-making by themselves without convening the meeting, confirming such decision with a secure electronic signature or certifying it with the sworn notary.

The author analyses case law, where the court also states the decision-making without calling a meeting of participants which is a rational and legal way of making decisions. In another trial, the participants used this type of decision as evidence that any repeated majority meeting would adopt a similar decision. The only participant in the separate process did not suggest the issue to the meeting and decided to file an application for insolvency.

The author proposes to approbate amendments to the law to at least one-member companies, although we see the need to make changes regardless of the number of participants in the community. By justifying the necessity of the amendments, the author raises the rhetorical question whether the members of the company will be able to react if the board simply refuses to draft written decisions for some reason.